

CONFERENCE SUMMARY

สรุปการประชุม

ระดมความเห็นทางวิชาการเพื่อ
พัฒนาประเด็นกำหนดมาตรการ
ควบคุมการกำกับสื่อในการเชิญ
ชวนเล่นการพนันและการเสี่ยงโชค

สรุปการประชุม

ระดมความเห็นทางวิชาการ
เพื่อพัฒนาประเด็นกำหนดมาตรการควบคุมการกำกับสื่อ
ในการเชิญชวนเล่นการพนันและการเสี่ยงโชค

สนับสนุนโดย

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน (ICGP)

มูลนิธิสดศรี - สฤษดิ์วงศ์ (มสส.)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

สารบัญ

สรุปการประชุมฯ 4

ภาคผนวก 10

 ผู้เข้าร่วมการประชุม..... 11

สรุปการประชุมระดมความเห็นทางวิชาการ
เพื่อพัฒนาประเด็นกำหนดมาตรการควบคุมการกำกับสื่อ
ในการเชิญชวนเล่นการพนันและการเสี่ยงโชค
โครงการขับเคลื่อนสังคมและนโยบายสาธารณะเพื่อลดปัญหาจากการพนัน มูลนิธิสดศรี - สฤษดิ์วงศ์
วันพฤหัสบดีที่ 31 มกราคม 2556 เวลา 13.30 - 16.30 น.
ณ ห้องประชุม 4 สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ กรุงเทพฯ

เปิดประชุมเวลา 13.30 น.

นายพงศ์ธร จันทรศมี มูลนิธิสดศรี - สฤษดิ์วงศ์ กล่าวเปิดประชุม และแนะนำงานของโครงการขับเคลื่อนสังคมและนโยบายสาธารณะเพื่อลดปัญหาจากการพนัน และการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ เครือข่ายรณรงค์หยุดพนัน

นายแพทย์ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์ เลขาธิการมูลนิธิสดศรี - สฤษดิ์วงศ์ เปิดประชุม โดยกล่าวถึงการประชุมปฏิรูปการศึกษา ที่มีประเด็นเกี่ยวข้องเนื่องกับการประชุมวันนี้ คือ ปัจจุบันการศึกษาอยู่บนกระบวนทัศน์เก่า แต่เทคโนโลยีใหม่ผู้อยู่รอดจึงเป็นผู้บริโภคข้อมูลข่าวสารได้ถูกต้อง การศึกษากระบวนทัศน์ใหม่นักเรียนจึงควรมีทักษะที่ดี 3 ประการ เป็นเป้าหมาย คือ 1) ทักษะเรียนรู้ 2) ทักษะการใช้ชีวิต 3) ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีกำลังบริโภคเยาวชนซึ่งการประชุมในวันนี้ก็จะเป็นการสร้าง Media Literacy ให้กับเยาวชนซึ่งเป็นเรื่องที่กว้างมาก โดยจะลงลึกไปในประเด็นการพนันและการจัดการกับช่องทางที่เป็นผลเสียต่อเด็กและเยาวชน

1. สถานการณ์ปัญหาการจำกัดกิจกรรมการพนันและการเชิญชวนเสี่ยงโชคผ่านสื่อและแนวทางการดำเนินงาน โดย นายพงศ์ธร จันทรศมี มูลนิธิสดศรี - สฤษดิ์วงศ์

สรุปประเด็นโดยย่อได้ดังนี้

- 1) เพื่อระดมความเห็นทางวิชาการเพื่อช่วยควบคุมการกำกับสื่อ ทั้งสื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และสื่อออนไลน์
- 2) ประเด็นที่เป็นช่องว่างทางวิชาการว่าเกิดขึ้นอะไรในสังคม มีหน่วยงานที่ดูแล มีกฎหมายในมือ ทั้งกระทรวงต่างๆ และ พรบ. การพนันที่ห้ามโฆษณาการพนันที่ไม่ได้รับอนุญาต แต่การพนันก็ยังออกผ่านช่องทางสื่ออยู่มาก
- 3) ผู้เข้าร่วมมีทั้งนักวิชาการและประชาสังคม มาตรการการควบคุมการกำกับสื่อ เป็นบันไดที่น่าจะดำเนินการได้เลย มีช่องทางใดที่น่าจะจัดการได้ เช่น กสทช.กับการประสบความสำเร็จในช่วงบอลลูโรที่ชี้แจงความเข้าใจว่าการส่ง SMS เป็นการพนัน พบว่า สื่อโฆษณาทางช่อง 3579 ลดลง การทำความเข้าใจกับ

ผู้ประกอบการให้ชัดเจนถึงลักษณะที่ปิดกฎหมายจึงควรทำได้เร็วที่สุด การเสี่ยงโชคเน้นไปที่ SMS ที่ทำร่วมกับผู้ประกอบการโทรคมนาคม และมาตรการกำกับสื่อ ช่องทางการประชาสัมพันธ์ ซึ่งร่างพรบ.พนัน ตัวใหม่ภาคประชาชน จึงควรเป็นตัวอ้างอิงได้ดี

4) ผลการดำเนินงานปีที่ผ่านมา ศึกษาในเรื่องกฎหมายสื่อมวลชนและสื่อใหม่ ซึ่ง ดร.ธีรรัตน์ พันทวี วงศ์ธนะเอนก จะนำเสนอในวันนี้ / การพนันฟุตบอล บทบาทนักพากย์และคอลัมน์นักกีฬา โดยการทำคู่มือจริยธรรมนักข่าวกีฬา / การกำกับดูแลกันเองของสื่อ

5) การคุ้มครองผู้บริโภคด้านการโฆษณา เช่น การโฆษณาประมุขไม่ซ้ำต่ำสุดที่ต้องทำรายการผ่านมือถือ จะมีค่าส่งครั้งละ 6 บาท ซึ่งไม่มีการแจ้งรายละเอียด การชวนโฆษณายังไม่มีการแจ้งรายละเอียด ซึ่งเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค และ ในประเด็นการคุ้มครองเด็ก การพนันอยู่ในมือเด็ก มีกฎหมายระดับ พรบ. 7 ตัว ไม่รวมกฎหมายย่อย แต่ก็ยังจัดการกับสถานการณ์การพนันไม่ได้

6) รายการข่าว รายการให้ความรู้กับเยาวชน ก็มีการส่งชิงโชคทาง SMS ในรายการ หรือ การโฆษณาเวปพนันออนไลน์ในเวปต่าง ๆ หรือ กรณีของ บจก.สยามสปอร์ต ที่น่าจะมีการควบคุมได้

2. กฎหมายการพนันที่เกี่ยวกับสื่อมวลชนและสื่อใหม่จากต่างประเทศ โดย ดร.ธีรรัตน์ พันทวี วงศ์ธนะเอนก

งานวิจัยนี้เกี่ยวกับการพนันที่ผ่านสื่อมวลชนและสื่อออนไลน์ในต่างประเทศในภาพกว้าง ดูแนวคิดของแต่ละประเทศ ซึ่งสะท้อนอิทธิพลสื่อในสังคม ซึ่งต้องสร้างการรู้เท่าทันสื่อทั้งในระดับผู้บริโภคและในตัวสื่อเอง รวมทั้งการจัดการพนันค่านิยมในแต่ละประเทศเน้นไปที่ใด เป็นการหารายได้ หรือ การส่งเสริมสังคม

การพนันผ่านสื่อมีรูปแบบและช่องทางที่รวดเร็ว ดังนั้น ทำให้คนขาดความยั้งคิดและทบทวน เช่น การส่ง SMS แล้วได้ของรางวัล ถือว่าเป็นการโฆษณาชวนเชื่อที่ถูกห้ามใน อเมริกา และ ออสเตรเลีย แบ่งประเด็นได้ดังนี้

1. การพนันที่เกี่ยวกับกีฬา

สหรัฐอเมริกา – ห้ามทั้งหมด เพราะห่วงเรื่องสปิริตในการแข่งขัน

ออสเตรเลีย – กระทำได้ก่อนการแข่งขันเริ่ม แต่เมื่อเริ่มแข่งแล้วห้ามทายผล และต่อมามีการทบทวนกฎหมาย Interactive of Gambling ซึ่งเสนอว่าให้มีการพนันออนไลน์ได้ แต่ขอให้มีกฎเกณฑ์บังคับ และมีการพนันกีฬาในขณะที่เล่นได้ ซึ่งเป็นการขยายเวลา รวมทั้งการอนุญาตให้เล่นโป๊กเกอร์ และให้มีผู้ประกอบการชาวออสเตรเลียเพื่อป้องกันคนไปเล่นการพนันนอกประเทศ ล่าสุดพบว่าไม่ได้รับความเห็นชอบจากสภา ซึ่งอาจเป็นแรงกดดันจากประชาชนด้วย

ญี่ปุ่น – รัฐจัดแข่งเรือแข่งม้าเผยแพร่ได้ ยกเว้นกีฬาซึ่งเป็นวัฒนธรรมประจำชาติ เช่น ซูโม่ ห้ามเล่นพนัน

2. การพนันอื่นๆ

สหรัฐอเมริกา – ห้ามโฆษณาผ่านสื่อทุกประเภท

ออสเตรเลีย – โฆษณาเฉพาะการพนันที่ได้รับอนุญาต

ญี่ปุ่น – ยกเว้นกรณีรัฐจัด

ไทย-ผิดกฎหมายยกเว้นการพนันที่ต้องขออนุญาต เช่น มวย SMS

3. การพนันผ่านสื่อออนไลน์

สหรัฐอเมริกา – ห้ามโฆษณา ห้ามเผยแพร่ผ่านสื่อทุกชนิด

ออสเตรเลีย - ห้ามโฆษณาแม้ผู้ให้บริการจะอยู่นอกประเทศ

ญี่ปุ่น – ยังไม่มีนโยบายที่ชัดเจน

ไทย – ห้ามเล่นห้ามเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์

ข้อเสนอจากผู้ทำกรวิจัย :

1. รัฐต้องทำความเข้าใจในเนื้อหาการพนันอย่างถ่องแท้ว่าส่งผลต่อสังคมอย่างไรที่จะควบคุมดูแลให้เหมาะสมกับประเทศ
2. รัฐต้องยอมรับว่ากฎหมายเก่าล้าสมัย ต้องหาหลักบูรณาการในการแก้ปัญหาหากกฎหมายการพนันร่วมกัน
3. รัฐต้องมีบทบาทในการเป็นผู้นำสร้างการตระหนักรู้ว่าการพนันเป็นปัญหาเพราะเมื่อการพนันเข้าไปอยู่ในสื่อจะเผยแพร่ได้เร็วมาก
4. จิตวิญญานของกีฬาที่ต้องควบคุมอย่างเข้มงวดเพื่อให้คุณค่าของกีฬาไม่ถูกบิดเบือน
5. ควรกำหนดบทลงโทษผู้กระทำความผิดจากการพนันในอัตราที่สูง โดยเฉพาะการพนันที่ทำงานสังคมมาก ควรนำข้อกำหนดเรื่องการนำจับมาร่วมด้วย
6. กีฬาที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติ เช่น มวยไทย ต้องปลอดจากการพนันโดยสิ้นเชิง

ข้อเสนอจากผู้ทรงคุณวุฒิ **ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน**
Information Center for Gambling Control Policy

1. หาแนวทางที่ทำงานด้านการพนันอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานเฉพาะ
2. การสื่อสารสาธารณะที่เป็นรูปธรรม โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน
3. สร้างความเข้าใจโดยหลักการและเหตุผลในการอนุญาตการเล่นการพนัน เช่น กรณี SMS มีความสมเหตุสมผลหรือไม่ และจะต่อเนื่องไปถึงการจัดการรายได้ที่เข้ารัฐไม่ใช่ผู้ประกอบการ
4. สร้างการควบคุมสื่อไม่ให้สื่อสารณะเกี่ยวข้องกับการพนันทั้งทางตรงและทางอ้อม
5. บริบททางวัฒนธรรม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพนันในประเทศเช่น ตำรวจ อัยการ เจ้าของบ่อน

ข้อเสนออื่น ๆ :

1. การพนันผ่านสื่อที่สำคัญเพราะ พฤติกรรมที่ผู้สังคมได้ง่าย Media Literacy จึงเป็นเรื่องสำคัญ
2. ควรผลักดันยกกฎหมายที่ควบคุมการพนันผ่านสื่อโดยเฉพาะ ซึ่งต้องมีความเท่าทันเทคโนโลยีสื่อ
3. ผู้ใช้กฎหมายต้องรู้เท่าทัน มีการอบรมให้เจ้าหน้าที่รู้เท่าทันเทคโนโลยีการพนัน

4. สังคมต้องสร้างการตระหนักรู้ร่วมกันถึงผลร้ายของการพนันผ่านสื่อ
5. สร้างกลไกให้สื่อต้องใช้สิทธิเสรีภาพบนความรับผิดชอบ

3. ข้อเสนอการควบคุมช่องทางการโฆษณาและประชาสัมพันธ์เชิญชวนเล่นพนันและการเสี่ยงโชค และมาตรการกำกับตนเองของสื่อ กรณี SMS เสี่ยงโชค โดย นายธาม เชื้อสถาปนศิริ อธิการแพรร่ภาพกระจายเสียงสาธารณะแห่งประเทศไทย

1) ประเด็น SMS ที่เกี่ยวข้องกับการพนันนั้น ไม่รวม SMS ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค คนที่เล่นพนันจะมีช่องทางการเข้าถึง 4 ช่องทาง 1) ผ่านระบบโทรศัพท์ 2) อินเทอร์เน็ต 3) วิทยู โทรทัศน์ รายการข่าวบันเทิง วาไรตี้ 4) สื่อสิ่งพิมพ์ 5) ออดิโอเท็กซ์

2) การใช้งาน SMS ที่เป็นการพนัน แบ่งเป็นประเด็นย่อย คือ การโฆษณา การประมูล การแถมพวงชิงโชค การเล่นเกมส และ การร่วมสนุกแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

3) กฎหมายเป็นช่องทางสำคัญที่ทำให้ตั้งหลัก ต้องแก้ไขนิยามกฎหมายการพนันเดิม เช่น ประกาศกระทรวงมหาดไทย และ พรบ.การพนัน รวมถึง ประกาศกสทช. และ กระทรวงวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังเสนอ การกำกับร่วม และการกำหนดบทลงโทษผู้ให้บริการ ซึ่งในปัจจุบันค่าปรับน้อยมากไม่สอดคล้องกับรายได้ของบริษัทเหล่านี้

4) เสนอให้ กสทช. เพิ่มเติมเรื่องการห้ามการโฆษณาในเรื่องที่เกี่ยวกับการพนันผ่านสื่อ ในมาตรา 37 เป็นการกำกับดูแล ไม่ใช่การเซ็นเซอร์

5) พรบ.จัดแจ้งการพิมพ์ กระทรวงวัฒนธรรม ไม่มีการบังคับใช้ที่ได้ผล

6) การกำกับร่วม Co-regulation ความสำคัญอยู่ที่ จะต้องเป็นสมาชิกขององค์กรวิชาชีพ และต้องมีมาตรฐานทาง จริยธรรมที่ใช้คุมสมาชิกได้

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน
Information Center for Gambling Control Policy

ข้อเสนอจากที่ประชุม

ประธานที่ประชุมให้ผู้เข้าร่วมจากหน่วยงานของรัฐ นักวิชาการ และ ตัวแทนภาคประชาสังคมได้เสนอแนะข้อคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องทั้งด้าน SMS การกำกับสื่อ และการเสนอแนวทางในการป้องกันเด็กและเยาวชนจากการโฆษณาการพนันผ่านสื่อ สรุปประเด็นได้ดังนี้

- 1) รายการโทรทัศน์มักมีการโฆษณา SMS ซิงโซค ตลอดจนรายการ เช่น ใช้คำว่า 5 คนแรกรับรางวัล แต่เมื่อรายการออกอากาศมานานแล้วก็ยังประกาศโฆษณาอยู่ ทำให้ผู้ชมส่ง SMS เข้าไปที่ที่เลยเวลากำหนดรับของรางวัลแล้ว
- 2) รัฐมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องมากมีตัวแทนจากหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพนัน เช่น มีหลักฐานการฟอกเงิน แต่ไม่สามารถหาหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหรือบังคับจับกุมได้ ซึ่งการออก พรบ. ทุกฉบับ จะมีช่องว่างให้ครอบคลุมได้ เช่น แต่เดิมสันติบาลมีอำนาจในการจับปิดสิ่งพิมพ์ แต่เมื่อ พรบ. จัดแจ้งการพิมพ์ไปอยู่ในอำนาจกระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งข้าราชการส่วนใหญ่มาจากกระทรวงศึกษาธิการ เจ้าหน้าที่ไม่มีประสบการณ์ หรือ กรณีกระทรวงไอซีทีที่สามารถสั่งปิดเซิร์ฟเวอร์ได้ แต่ก็ไม่สามารถจะไปปิดบริษัทด้านโทรคมนาคมได้ ปัญหาที่เกิดขึ้นเหมือนการมีเซ็คเปล่าแต่ใช้ไม่เป็น จึงควรมีบอร์ดที่เป็นผู้ชำนาญการพิเศษ ที่เข้าใจถึงพิษภัยที่มาจากสื่อ และการพนัน จึงควรบูรณาการความรู้และการตีความของ พรบ. การพนันที่ในขณะนี้ยังไม่ครอบคลุมชัดเจน
- 3) พรบ. การพนัน ควรมีกฎในการควบคุมจัดการอย่างชัดเจน มีองค์กรคล้ายกับ ปปส. เพื่อจัดการเรื่องการพนันโดยเฉพาะ
- 4) ธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารพาณิชย์ จะปฏิเสธความรับผิดชอบจะเป็นเรื่องยาก เพราะเว็ปพนันออนไลน์นำโลโก้ธนาคารไปแปะไว้ในเว็ป แม้จะไม่เกี่ยวข้องแต่รับทราบก็เท่ากับไปอยู่ในธุรกิจผิดกฎหมาย ดังนั้นจึงต้องมีความรู้เท่าทันความสามารถในการต่อรองผ่านมีเดียสมัยใหม่เป็นเรื่องสำคัญ เช่น การเล่นพนันออนไลน์กับการเข้าถึงสื่อของเด็กและเยาวชน การพิจารณาข้อกฎหมายจึงควรคำนึงถึงปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นด้วย
- 5) พรบ. สื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ จะผ่านประมาณเดือน เมษายน มีนิยามในเรื่องที่เกี่ยวข้องจึงเสนอให้คณะกรรมการศึกษาและทำให้เป็นรูปธรรม
- 6) ปรัชญาการใช้ชีวิตของเด็กสมัยใหม่เป็นแบบสุขนิยม ทำให้เด็กชอบเรื่องการเสี่ยงโชค ประเด็นในเรื่องการพนันในชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ ต้องมีการรณรงค์ผ่านวิทยุชุมชน ทำให้การเล่นพนันลดลง ชุมชนจึงควรมี

บทบาทมาก โดยเฉพาะผู้นำชุมชน เช่น การให้นายกอบต. เป็นตัวแบบที่ดี เกิดจากชุมชนเข้มแข็ง ถ้าทำงานด้านการพนันจึงควรทำด้านการป้องกันด้วย

- 7) วิทยุชุมชนเห็นด้วยในการสร้างจิตสำนึก และสนับสนุนการเฝ้าระวังในกลุ่มสื่อด้วยกัน
- 8) เฟซบุคสื่อที่ควรเฝ้าระวัง เข้าถึงง่ายและปิด-เปิดใหม่ได้ง่าย การเอาผิดยาก จึงควรพิจารณาในเรื่องการมีเครือข่ายเฝ้าระวัง โดยเฉพาะการสร้างเครือข่ายกับเยาวชน
- 9) การทำงานร่วมกับเครือข่ายเฝ้าระวังและสร้างสรรค์สื่อ ทำการรณรงค์และการเตือนไปยังสื่อ ซึ่งได้ผลกับสื่อต่าง ๆ มีความระมัดระวังในการออกอากาศและการตีพิมพ์มากขึ้น
- 10) การมี Active citizen เฝ้าระวังเป็นกลไกที่ควรหา Stakeholder ที่ดีในการสร้างร่วมกัน
- 11) การให้นิยามให้ครอบคลุม เป็นเรื่องยาก ถ้าให้นิยามจำกัดมากอาจจะมีครอบคลุมต่อเทคโนโลยีการพนันที่ทันสมัยเพียงพอ การนิยามจึงเป็นเรื่องยากของหน่วยงานราชการจึงควรมีบัญชีแนบท้าย ให้คณะกรรมการนิยามให้มีการ dynamic ไปเรื่อย ๆ โดยไม่ต้องออก พรบ. ใหม่มาแก้ของเดิม
- 12) เสนอให้องค์กรสร้างสรรค์เกี่ยวกับเยาวชนเข้ามาสนับสนุนทางเลือกที่เป็นบวก เช่น TK Park หรือ พิพิธภัณฑ์เด็ก
- 13) การใช้ Social sanction เพื่อการกวดขัน ถ้าสื่อไม่เอาด้วยก็จะไม่ประสบความสำเร็จ ผู้บริหารโทรทัศน์ต้องคุมผู้ประกอบการได้ ถ้าไม่สามารถทำได้การกวดขันต่อองค์กรสื่อไม่ได้ผลเท่าที่ควร จึงต้องเชื่อมกับองค์กรวิชาชีพเพื่อให้ social sanction ได้ผล
- 14) การบูรณาการความร่วมมือกับภาครัฐ และ พรบ.องค์กรอิสระเพื่อผู้บริโภค จะเป็นองค์ประกอบในโมเดล SMS ที่ดำเนินการต่อได้ จึงควรมีการทำงานที่เป็นรูปธรรม
- 15) วิธีการร่างกฎหมายจากต่างประเทศ ร่างกฎหมายจากปรัชญาความคิด จึงเสนอให้นำแนวคิดปรัชญามาเป็นข้อกำหนด เพื่อที่จะได้ตีความง่ายขึ้น

ปิดประชุมเวลา 14.30 น.

ภาคผนวก

ภาคผนวก

ผู้เข้าร่วมการประชุม

ลำดับ	ชื่อสกุล	หน่วยงาน
1	นายแพทย์ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์	เลขาธิการมูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์
2	ดร.ธีรารัตน์ พันทวี วงศ์ชนะเอนก	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3	นายธาม เชื้อสถาปศิริ	สถาบันวิชาการสื่อสารสาธารณะ ฯ
4	นางเทพวัลย์ ภรณวลัย	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
5	นายสง่า อัครปรีดี	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
6	นายสราวุฒิ ล้อมอัครวรรณ์	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
7	นายรัตภูมิ ลีลาภรณ์	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
8	นางสาวภาวิณี พลนิกรกิจ	กระทรวงมหาดไทย
9	ดร.วิเชียร ต้นศิริคองค	มหาวิทยาลัยบูรพา
10	ดร.दनัย หวังบุญชัย	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
11	ดร.สฤณี ศรีโยธิน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
12	อาจารย์รณวิทย์ ธรรมเสถียร	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
13	อาจารย์สุชาติา จักรพิสุทธิ์	ศูนย์ข่าวสอบสวนเพื่อสิทธิพลเมือง TCIJ
14	นายมาณพ พิเศษกุล	สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
15	นายศิริ จันทรเจือมาศ	Media Monitor
16	นางสาววีรยา แก้วตา	Media Monitor
17	นายสุทธิพงศ์ บัณฑิตโต	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
18	นายนิธิอรรด ปรีดิชม	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
19	นางสาวจุฑิมาศ สุกใส	นักวิจัยอิสระ
20	นายธนากร คมกฤส	มูลนิธิเครือข่ายครอบครัว
21	นายพิริยะ ทองสอน	มูลนิธิสื่อเพื่อเยาวชน
22	นางสาวสุจิตรา ฝาสน์เทียะ	เครือข่ายรณรงค์หยุดพนัน
23	นางสาวศศิไศ แสงสัตรีรัตน์	เครือข่ายรณรงค์หยุดพนัน
24	นางสาวอริลดา กลีบลำไย	เครือข่ายรณรงค์หยุดพนัน
25	นายประสาร ประดิษฐ์โสภณ	เครือข่ายวิทยุชุมชน
26	นายภิญโญ เนียมสงค์	เครือข่ายวิทยุชุมชน
27	นางสาวพินดา เนียมสงค์	เครือข่ายวิทยุชุมชน
28	นายอิมรอน เชษฐวัฒน์	เครือข่ายวิทยุชุมชน

ลำดับ	ชื่อสกุล	หน่วยงาน
29	นางพรณี มานหมัด	สภาองค์กรชุมชน
30	นายโชคชัย หลาบหนองแสง	เครือข่ายคนรุ่นใหม่หัวใจอาสา

สงวนลิขสิทธิ์ © 2556

โดย ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน (ICGP)

มกราคม พ.ศ. 2556

อนุญาตให้นำเนื้อหาในเอกสารนี้ไปใช้และเผยแพร่ โดยมีให้ผลิตซ้ำเพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า รวมทั้งให้อ้างอิงแหล่งที่มาจากศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน (ICGP)

พิมพ์ที่ : กรุงเทพมหานคร, ประเทศไทย

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะลดปัญหาจากการพนัน (ICGP)
มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (มสช.)
1168 ซอยพหลโยธิน 22 ก.พหลโยธิน
แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

: 0-2511-5855

: 0-2939-2122

: ICGP@THAINHF.ORG

: WWW.THAINHF.ORG/ICGP

: ICGCP

: @ICGP1

**: ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะ
เพื่อลดปัญหาจากการพนัน**

สนับสนุนโดย
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)